

Alžbeta Brozmanová Gregorová

Tamara Fabac

Marta Hauser

Slađana Novota

Diana Bere

Corina Pinteá, Diana Bobiř

Patricia Nae

Agnieszka Lissowska Lewkowicz

Anna Walas

Boglárka Meggyesfalvi

Borbála Cecilia Hadrévy

Jana řolcová

2022

**UČENJE ZALAGANJEM U ZAJEDNICI U RADU S MLADIMA
IZOBRAZBA ZA RADNIKE I RADNICE S MLADIMA
I PRIRUČNIK ZA TRENERE/ICE**

Urednica:

Alžbeta Brozmanová Gregorová

Autorice:

Alžbeta Brozmanová Gregorová

Jana Šolcová

Tamara Fabac

Marta Hauser

Slađana Novota

Diana Bere

Corina Pinte

Bořu Mădălina

Agnieszka Lissowska Lewkowicz

Anna Walas

Boglárka Meggyesfalvi

Borbála Cecilia Hadrévy

Učenje zalaganjem u zajednici u radu s mladima - izobrazba za radnike i radnice s mladima i priručnik za trenere/ice. 1. izdanje. Stupava: Platforma volonterskih centara i organizacija (*Platform of Volunteer centers and Organizations*), 2022.

Vanjski recenzenti:

Nicoleta Chiș-Racolța

Ema Žufić

Maša Cek

Sara Sušanj

Iveta Harvaneková

Olga Ślifirska

Prijevod: U prevođenju priručnika sudjelovale su volonterke, Timea Boroš, Anamarija Gojević, Helena Valjak, studentice Filozofskog fakulteta u Rijeci Odsjeka za germanistiku, u sklopu kolegija Jezik i kultura, uz mentorstvo izv.prof.dr.sc. Suzane Jurin.

Priručnik je nastao u sklopu projekta Volontiranje kao prilika za učenje (*Volunteering as an Educational Opportunity*), ili kraće EDUVOL u okviru 'Strateških partnerstava' objavljenih u okviru programa Erasmus+ 2014.-2020. (u daljnjem tekstu Erasmus+), kako je navedeno u ugovoru pod brojem 2019-2-SK02-KA205-002174. Projekt provode Platforma volonterskih centara i organizacija iz Slovačke, Udruga za razvoj civilnog društva SMART iz Hrvatske, Volonterski centar Varšava iz Poljske, Pro Vobis – Nacionalni resursni centar za volonterstvo iz Rumunjske, te Volunteering Hungary - Önkéntes Központ Alapítvány iz Mađarske. Više o projektu: <http://eduvol.eu/home>.

Potpore Europske komisije pri izdavanju ovog priručnika ne podrazumijeva da Komisija odobrava sadržaj izdanja koji odražava samo stavove autora. Stoga se Komisija ne može smatrati odgovornom ni za kakvu upotrebu ovdje sadržanih informacija.

Svi izrazi u muškom rodu koji imaju rodno značenje korišteni u ovom priručniku uporabljeni su neutralno i jednako se odnose na ženske i muške osobe.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. OSNOVNE INFORMACIJE O IZOBRAZBI	5
3. KORISNI SAVJETI ZA IZOBRAZBU	7
4. CJELINE KURIKULUMA	8
5. TIJEK IZOBRAZBE	11

1. UVOD

Mnoge organizacije i osobe koje rade s mladima vide volontiranje kao priliku za obrazovanje, međutim ne koriste taj obrazovni potencijal volontiranja u potpunosti. Ni za lokalne ni za međunarodne volontere nije uvijek lako postići ravnotežu u volontiranju između obrazovanja i osobnog napretka volontera te ispunjavanja stvarnih potreba zajednice. Volonteri se često usredotočuju na solidarnost i zadovoljavanje potreba korisnika bez prepoznavanja procesa učenja. Koordinator volontera i osobe koje rade s mladima smatraju da se učenje kroz volontiranje događa „automatski“, a kada treba prepoznati i dokazati proces učenja, teško im je imenovati ishode učenja stečene tijekom volonterskog iskustva.

Service-learning ili učenje zalaganjem u zajednici (UZZ) kombinira učenje s korisnim radom u zajednici. Učenje zalaganjem u zajednici može se promicati kao formalno ili neformalno obrazovanje ili pak kao njihov spoj. Rezultati najnovijeg istraživanja sugeriraju da učenje zalaganjem u zajednici ima pozitivan učinak na mlade, te na razvoj tzv. ključnih kompetencija (npr. komunikacijske vještine, vodstvo, suradnja s drugima, kulturno razumijevanje, razvoj kritičkog mišljenja, građanskog angažmana, itd.), kao i na postizanje svijesti o promjenama u društvu. Potencijal učenja zalaganjem u zajednici u zemljama srednje i istočne Europe (CEEC) još uvijek nije dovoljno iskorišten zbog nedostajućih struktura, kompetencija i iskustva u razvoju navedene strategije. Učenje zalaganjem u zajednici potječe iz SAD-a, a implementacija u europskom kontekstu sadrži nekoliko posebnosti povezanih s društvenim i kulturalnim razlikama te potrebom za angažmanom i sudjelovanjem u građanskom društvu i životu zajednice.

Projekt partneri u okviru Erasmus+ projekta „Volontiranje kao prilika za učenje“, takozvanog EDUVOL-a, nastoje poboljšati kvalitetu i relevantnost ponude obrazovanja u području provedbe učenja zalaganjem u zajednici u radu s mladima, povećati kapacitete organizacija i osoba koje rade s mladima u provedbi takvog učenja u praksi, utvrditi mogućnosti provedbe u suradnji s lokalnim i međunarodnim mladim volonterima, te povećati kvalitetu rada s mladima primarno u području volontiranja mladih.

Stoga je objavljeno niz publikacija za radnike s mladima i druge dionike koji su spremni preuzeti odgovornost uspostavljanja i provedbe pristupa učenja zalaganjem u zajednici u svojim organizacijama, a za dobrobit svih uključenih strana.

Svrha ovog priručnika je pružanje podrške voditeljima edukacije o učenju zalaganjem u zajednici. Priručnik pokazuje tijek edukacije, dodatna rješenja, korisne alate i metode uz pomoć kojih se edukacija može provesti na učinkovit način, imajući na umu da bi trebala pružati sigurno okruženje kako bi svaki sudionik mogao biti aktivan i izraziti svoje mišljenje. Prijedlozi se temelje na iskustvu i radu EDUVOL partnera, kao i na rezultatima pripremnih procesa u pet zemalja EU-a.

Voditelji bi trebali strukturu i metodologiju edukacije prilagođavati svojim iskustvima, a posebice mogućnostima i sposobnostima sudionika (tj. broju prisutnih sudionika, njihovim prethodnim iskustvima, itd.). Mogućnosti su zaista velike, od skraćivanja trajanja edukacije, podjele na više segmenata ili modula, fokusiranja na određene teme, cjeline i ishode učenja, do prenošenja znanja koristeći različitu metodologiju. Voditelj bi trebao biti dobro upoznat s temama, učenjem zalaganjem u zajednici u radu s mladima, tj. od voditelja se očekuje da posjeduje odgovarajuća znanja i iskustvo u planiranju, organiziranju i izvođenju (formalnih ili neformalnih) obrazovnih programa koristeći razne metode. Priručnik ne precizira broj voditelja koji je potreban za provedbu ove edukacije. Edukaciju uobičajeno vode jedna ili dvije osobe, ovisno o njihovim iskustvima i poziciji u organizaciji.

Edukacija se može organizirati i provesti *uživo* ili *online*. U priručniku nudimo nekoliko opcija za aktivnosti *uživo* ili *online*.

U priručniku koristimo izraze kao što su mladi (mlade osobe) i radnici s mladima ili osobe koje rade s mladima. 'Mladi' ili 'mlade osobe' odnosi se na osobe od 13 do 30 godina starosti. Za potrebe politika za mlade EU-a, ovu dobnu skupinu mladih koristi Europska komisija i Vijeće Europe (2004). Osobe koje rade s mladima rade u izravnom doticaju s njima i obavljaju aktivnosti sa svrhom potpore njihovog osobnog i društvenog razvoja kroz neformalno obrazovanje i informalno učenje. Osobe koje rade s mladima mogu biti stručnjaci ili volonteri, kao i državni službenici ili druge osobe koje rade u nevladinim organizacijama (Europska komisija, 2015).

2. OSNOVNE INFORMACIJE O IZOBRAZBI

Naziv edukacije: Učenje zalaganjem u zajednici u radu s mladima (eng. *Service-learning in youth work*)

Cilj edukacije: doznati što je učenje zalaganjem u zajednici i upoznati se s načinom provedbe ove metodologije u radu s mladima

Ciljna grupa edukacije: osobe koje rade s mladima (radnici s mladima), učitelji i nastavnici, edukatori, koordinatori volonterskih programa, koji su spremni koristiti nove metode poučavanja (razina stručnosti i iskustva nisu određene/zadane)

Kompetencije koje će sudionici steći kroz edukaciju. Sudionik edukacije:

- može prepoznati mogući utjecaj i koristi učenja zalaganjem u zajednici;
- može objasniti učenje zalaganjem u zajednici kao alat usmjeren zajednici ili kao strategiju i priliku za učenje u sklopu volontiranja;
- može objasniti teoriju i načela učenja zalaganjem u zajednici i razumije koncepte koji proizlaze iz uključenosti mladih, uključenost zajednice / solidarnost i povezanost s kurikulumom;
- može razlikovati volontiranje, stručnu praksu, pripravništvo, edukacijske aktivnosti i učenje zalaganjem u zajednici;
- poznaje raznovrsne opcije/modele za provedbu projekata učenja zalaganjem u zajednici;
- može prepoznati moguće korake u provedbi projekata učenja zalaganjem u zajednici koji se odnose na aktivnosti i proces učenja, kao i načine na koje se oni međusobno povezuju i nadopunjavaju;
- može analizirati potrebe zajednice, prepoznati partnere za projekte učenja zalaganjem u zajednici;
- može postaviti ciljeve učenja i ciljeve aktivnosti te razumije na koji način su oni povezani;
- može voditi refleksiju o procesu učenja kroz provedene aktivnosti;
- može izraditi vlastiti plan provedbe projekta učenja zalaganjem u zajednici unutar rada s mladima i provesti, vrednovati i unaprijediti ga temeljem zaključaka dobivenih vrednovanjem.

Kriteriji za uključivanje u edukaciju: radnici s mladima i edukatori koji imaju osobna iskustva u projektima u zajednici ili u volontiranju, te koji su motivirani primijeniti ono što nauče tijekom edukacije.

Metode i alati koji se koriste u edukaciji: tijekom edukacije, u svakoj cjelini, koristit će se participativan i interaktivan pristup (kombinacija teorije i iskustvenog učenja prilagođenog načelima obrazovanja odraslih). Koristeći takav pristup svim sudionicima jamči se sigurno okruženje, motivacija i aktivno sudjelovanje, kao i transparentnost u radu. Različite metode rada koje se koriste tijekom edukacije uključuju: kratke i jasne prezentacije, razne simulacije – igranje uloga, rad na studijama slučaja, te metode rada prilagođene pojedincima. U edukaciji je neprestano prisutna međusobna komunikacija između voditelja i sudionika, kao i dijeljenje iskustava i savjeta.

Edukacija se može provesti uživo ili *online*. Za *online* format edukacije, mogu se koristiti slične aktivnosti kao i u edukaciji uživo, ali prilagođeno *online* okruženju. Kako bi edukacija u *online* formatu bila zabavnija i pružila sličan doživljaj noj uživo, predlaže se korištenje nekih od alata koji bi mogli olakšati proces obrazovanja. Primjerice, Mural, Jamboard i Padlet. Za održavanje *online* edukacije mogu se koristiti [Zoom](#), [Google meet](#), [Microsoft Teams](#) i mnoge druge platforme.

MURAL (mural.co) je digitalni radni prostor za vizualnu suradnju. Pruža zajednički radni prostor koji je jednostavan za korištenje, a sudionici se mogu uključiti čak i ako nemaju otvoren račun na toj domeni. Možete intenzivno raspravljati o idejama, oblikovati planove, i uglavnom obavljati sve zadatke kao da se ispred vas nalazi fizička radna ploča: možete pisati tekstove, crtati, dodavati ceduljice s bilješkama, slike, poveznice, i tako dalje. Digitalnu ploču možete prilagoditi vašim potrebama. Za više informacija kliknite [ovdje](#).

JAMBOARD (jamboard.google.com) je digitalna bijela ploča koja omogućava suradnju uživo. Jednostavna je za korištenje, sadrži višebojne ceduljice za bilješke, simultano umetanje slika, itd.

PADLET (padlet.com) je također digitalna ploča za bilješke koja omogućava suradnju uživo. Prednost Padleta je u tome što se ploča može strukturirati na razne načine – tablice, vremenske linije, karte, itd.

Trajanje edukacije: ovisi o broju sudionika i vrsti edukacije. Može se održati u roku od 2 dana + 1/2-dnevna prezentacija, 7 x 45-minuta dnevno, ali se može i organizirati kroz nekoliko sastanaka uživo ili *online*. Edukacija može ukupno sadržavati 14 nastavnih sati (po 45 minuta).

Minimalna i maksimalna veličina grupe: minimalno 10, maksimalno 20 sudionika.

Sustav vrednovanja uspješnosti edukacije: nakon edukacije, sudionici razrade (kao dio zadatka) plan o načinu provedbe strategije učenja zalaganjem u zajednici u vlastitim organizacijama.

Vrednovanje edukacije: Svaki sudionik moći će vrednovati edukaciju i njene sastavne dijelove kroz upitnik, koji će obuhvaćati pitanja otvorenog i zatvorenog tipa. Jedan dio upitnika bit će posvećen samoprocjeni stečenog znanja i vještina sudionika.

Obveze voditelja: voditelji bi trebali imati iskustva u poučavanju ili vještine stečene radeći s grupama i facilitirajući proces učenja. Također bi trebali imati znanje i osobno iskustvo u području učenja zalaganjem u zajednici ili volontiranja.

3. KORISNI SAVJETI ZA IZOBRAZBU

Ponekad je sudioniku teško ostati koncentriran čitav dan ili cijelo vrijeme trajanja *online* edukacije. Predlažemo da između edukacijskih cjelina ili vježbi koristite vježbe koje će stimulirati i 'probuditi' sudionike (tzv. *energizers*), kako bi se osjećali svježije i kako bi mogli bolje pratiti edukaciju i aktivno sudjelovati. Ako vam navedene energetske vježbe ne odgovaraju, možete naći još primjera na Internetu.

Energetska vježba: *peace-rock – brain energizer*



Naše tijelo je naviklo na buđenje, ali ponekad je buđenje potrebno i mozgu. Ova igra ima tri faze. U prvoj fazi probudite svoju dominantnu ruku. Brojite 1, 2, 3, i kada nabrojite do 3 napravite znak mira (*peace* znak), te ponovno započnete brojiti. Kada drugi put dođete do 3 napravite znak *rocka*, odnosno rogove. Nastavite izmjenjivati ova dva znaka sve dok to ne postane jednostavno. U drugoj fazi ponavljate zadatak na drugoj ruci. U trećoj fazi se zapravo budite, jer tada kada nabrojite do 3 jedna ruka mora pokazati znak *peace*, a druga znak *rocka*, zatim kod sljedećeg nabiranja zamijenite znakove na rukama, i tako dalje. Kada zadatak postane jednostavan, ubrzajte brojanje!

Pokaži svoj stav

Voditelj da neku izjavu (npr. Volim proljeće) i traži od sudionika da iznesu do koje mjere se slažu ili ne slažu s tom izjavom kroz svoje pozicije na kamerama. Ako se slažu, trebaju se približiti kameri, čak do te mjere da ju nosom dodiruju, a ako se ne slažu trebaju odstupiti od kamere (ako to prostor dozvoljava) ili u potpunosti nestati iz kadra. Voditelj može pripremiti više takvih izjava ili može pozvati sudionike da naizmjenično iznose svoje izjave.

Skeniranje tijela

Vodite sudionike kroz kratku i opuštajuću meditaciju, kako bi se usredotočili na trenutak. Pričajte nježno i tiho te nemojte žuriti. Primjer vježbe: „Usmjerite pažnju na svoje tijelo. Zatvorite oči ako vam je tako ugodnije. Osjetite položaj svog tijela i mjesto na kojem sjedite. Osjetite težinu svog tijela na stolici ili na podu. Nekoliko puta duboko udahnite. Kada udahnute, ispunite pluća sa što više kisika koji vašem tijelu daje život. Izdahom sve se više opuštajte. Promotrite svoja stopala, osjetite kako dodiruju pod. Težinu, pritisak, vibraciju i toplinu. Koncentrirajte se na svoje noge uz stolicu i njihov pritisak, osjetite kako pulsiraju, kako su teške ili lake. Osjetite svoja leđa naslonjena na stolicu. Usmjerite svoju pažnju na područje trbuha. Ako vam je trbuh napet i zategnut, opustite ga. Udahnite. Osjetite svoje šake. Jesu li vam napete ili čvrsto stisnute? Probajte ih opustiti. Osjetite svoje ruke. Imate li bilo kakav osjećaj u njima? Opustite ramena. Osjetite svoj vrat i svoje grlo. Olabavite ih. Opustite se. Opustite čeljust, svoje lice i mišićice lica. Zatim osjetite prisutnost čitavog svojeg tijela. Još jednom udahnite. Budite svjesni cijelog svog tijela. Udahnite. Kada ste spremni, otvorite oči.“

Dnevno vrednovanje Tip/Top

Pripremite *online* radni list (može biti jamboard, paddlet, mural, *online flip chart*, itd.) s dva polja: tip i top. Pitajte sudionike da u polje 'tip' napišu bilo kakve savjete, prijedloge ili bilo što što se može poboljšati za sljedeći dan edukacije. Pitajte ih da razmisle o vrhuncima dana, trenucima u kojima su najviše uživali i 'aha!' trenucima te da ih zapišu u polje 'top'. Obavezno ih pročitajte i osvrnite se na njih sljedeći dan edukacije.

4. CJELINE KURIKULUMA

Naziv cjeline	Predviđeno vrijeme (u minutama)	Ishodi učenja Nakon završetka ove cjeline, sudionici će moći...	Sadržaj cjeline
1. CJELINA Uvod u edukaciju	50	<ul style="list-style-type: none"> objasniti ciljeve i strukturu edukacije poštovati/prepoznati razne sudionike u edukaciji i njihova očekivanja i strahove objasniti pravila dogovorena tijekom edukacije 	<p>Uvod u edukaciju i sudionike</p> <p>Prezentacija o očekivanjima i strahovima</p> <p>Definiranje općih pravila tijekom edukacije</p>
2. CJELINA Osnove učenja zalaganjem u zajednici – koncept i razlike između učenja zalaganjem u zajednici, volontiranja, edukacijskih aktivnosti i pripravnštva	60	<ul style="list-style-type: none"> razumjeti učenje zalaganjem u zajednici kao obrazovni alat koji uključuje aktivnost/uslugu, proces učenja, refleksiju na proces učenja, vodstvo mladih razumjeti učenje zalaganjem u zajednici kao uzajaman proces razumjeti karakteristike svakog koncepta (volontiranje, pripravnštvo, edukacijska aktivnost, učenje zalaganjem u zajednici) i razlike između ta četiri koncepta prepoznati kada aktivnost nije učenje zalaganjem u zajednici preoblikovati ideju da odgovara modelu učenja zalaganjem u zajednici 	<p>Pojašnjenje glavnih značajki učenja zalaganjem u zajednici</p> <p>Razlike između učenja zalaganjem u zajednici, volontiranja, edukacijskih aktivnosti i pripravnštva</p>
3. CJELINA Načela učenja zalaganjem u zajednici	50	<ul style="list-style-type: none"> objasniti načela učenja zalaganjem u zajednici imenovati razne primjere primjene načela učenja zalaganjem u zajednici u praksi 	<p>Načela učenja zalaganjem u zajednici</p> <p>Načela u praksi</p>
4. CJELINA Koraci u učenju zalaganjem u zajednici te uloge i zadaci sudionika u različitim koracima	45	<ul style="list-style-type: none"> objasniti korake projekta učenja zalaganjem u zajednici i zadatke koji su dio svakog pojedinog koraka prepoznati glavne odgovornosti voditelja (osobe koja radi s mladima ili učitelja) i mladih u svakom koraku 	<p>Koraci u učenju zalaganjem u zajednici</p> <p>Uloge i zadaci sudionika u različitim koracima</p>

5. CJELINA Procjena potreba u učenju zalaganjem u zajednici	55	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti procjenu potreba u učenju zalaganjem u zajednici • objasniti metode za procjenu potreba • prepoznati važnost procjene potreba u učenju zalaganjem u zajednici 	Procjena potreba
6. CJELINA Ciljevi projekata učenja zalaganjem u zajednici	90	<ul style="list-style-type: none"> • definirati ciljeve za projekt učenja zalaganjem u zajednici temeljenog na potrebama učenja (za mlade) i aktivnosti (za zajednicu) 	Definiranje ciljeva učenja i ciljeva aktivnosti
7. CJELINA Razrada vlastitog plana	50	<ul style="list-style-type: none"> • provjeriti vezu između potreba zajednice, ciljeva učenja i aktivnosti • koristiti obrazac za planiranje projekta 	Dijagram učenja zalaganjem u zajednici Obrazac plana projekta
8. CJELINA Reflektiranje u učenju zalaganjem u zajednici	45	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati važnost reflektiranja u provedbi učenja zalaganjem u zajednici • definirati pitanja za refleksiju • navesti razne metode i izabrati prikladnu metodu refleksije za edukaciju 	Reflektiranje u učenju zalaganjem u zajednici Pitanja za refleksiju Metode refleksije
9. CJELINA Praćenje i evaluacija u učenju zalaganjem u zajednici	90	<ul style="list-style-type: none"> • opisati koncepte evaluacije, praćenja i dokumentacije te njihov međusobni odnos u projektu UZZ-a • navesti različite alate za praćenje • navesti osobe koje su uključene u proces evaluacije projekta učenja zalaganjem u zajednici i definirati evaluacijska pitanja 	Evaluacija, praćenje i dokumentacija Alati za praćenje Razlike
10. CJELINA Promocija, završetak i proslava u projektu učenja zalaganjem u zajednici	90	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti važnost i posebnosti komuniciranja projekta učenja zalaganjem u zajednici; • prepoznati i koristiti razne metode komunikacije • koristiti predloženi alat za planiranje procesa promocije projekta • razumjeti važnost završetka i proslave u procesu učenja zalaganjem u zajednici • odabrati i koristiti resurse i alate u privođenju kraju projekta učenja zalaganjem u zajednici • prepoznati razne vrste dionika i razumjeti najprikladnije načine završetka projekta i proslave za svakog od njih 	Promocija i komunikacija u projektu UZZ-a Planiranje komunikacije Završetak projekta Proslava
11. CJELINA Vrednovanje edukacije	25	<ul style="list-style-type: none"> • vrednovati edukaciju i koristi za vlastitu primjenu strategije učenja zalaganjem u zajednici u radu s 	Vrednovanje edukacije

		mladima	
<i>Nakon nekoliko tjedana</i>			
Prezentacije planova za provedbu učenja zalaganjem u zajednici u radu s mladima	<i>Prema broju sudionika</i>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentirati vlastiti plan za provedbu učenja zalaganjem u zajednici u radu s mladima 	

5. TIJEK IZOBRAZBE

1. CJELINA: UVOD U EDUKACIJU			
Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme
Uvod u edukaciju i ciljevi edukacije	<ul style="list-style-type: none"> navesti ciljeve edukacije 	Vježba 1.1.: Uvod u edukaciju	10 minuta
Upoznavanje sudionika i voditelja	<ul style="list-style-type: none"> poznavati imena i nekoliko osobina sudionika 	Vježba 1.2.: Upoznavanje sudionika i njihova iskustva s metodologijom učenjem zalaganjem u zajednici	20 minuta
Očekivanja, strahovi i pravila	<ul style="list-style-type: none"> izraziti očekivanja i strahove u vezi edukacije dogovoriti opća pravila za vrijeme trajanja edukacije 	Vježba 1.3.: Očekivanja, strahovi i pravila	20 minuta

Vježba 1.1.: Uvod u edukaciju	
Trajanje	10 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Kontrolna lista za početak edukacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pozdraviti sudionike Predstavljanje voditelja i/ili organizatora Zašto smo ovdje? Praktične informacije o edukaciji/administraciji Okvir edukacije, metode edukacije Okvir rada i rezultati EduVol projekta <p>Pitati sudionike da izrade vlastite kartice s imenima i stave ih na majice – to će pomoći u komunikaciji između sudionika koji se ne poznaju otprije.</p>
Potrebni materijali	Samoljepljive naljepnice i markeri u boji
<i>Online</i>	<p>Objasniti alate koje ćete koristiti</p> <p>Objasniti pravila za <i>online</i> provedbu edukacije</p> <p>Pitati sudionike da se predstavite</p> <p>Pitanja o GDPR-u (Opća uredba o zaštiti podataka)</p>

Vježba 1.2.: Upoznavanje sudionika i njihova iskustva s metodologijom učenja zalaganjem u zajednici	
Trajanje	20 minuta (ovisno o broju sudionika)
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Svi bi se sudionici trebali predstaviti, kao i organizaciju za koju rade, svoju poziciju i iskustva s volontiranjem ili u primjeni metodologije učenja zalaganjem u zajednici.</p> <p>Voditelj treba procijeniti koliko vremena dodijeliti svakom sudioniku s obzirom na ukupan broj sudionika.</p>
Potrebni materijali	Manja lopta koja se jednostavno može uloviti
<i>Online</i>	Vježba se može održati i u <i>online</i> okruženju. U <i>online</i> okruženju ljudi su sramežljiviji, pa bi stoga bilo korisno pitati sudionike da se predstavite.

Vježba 1.3.: Očekivanja, strahovi i pravila + svrha edukacije	
Trajanje	20 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Voditelj zamoli sudionike da na 4 različita samoljepljiva papirića odgovore na sljedeća pitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što očekujem od edukacije? - Što očekujem od grupe? - Što očekujem od sebe? - Čega se bojim? Što ne želim da se dogodi tijekom ove edukacije? <p>Nakon 5 minuta individualnog rada, sudionici dolaze do flipcharta koji je podijeljen u četiri stupca s istim pitanjima i zalijepe svoje samoljepljive papiriće u odgovarajući stupac te ih objasne grupi.</p> <p>Zatim voditelj komentira očekivanja pokazujući kako edukacija može zadovoljiti potrebe. Ako se neka očekivanja ne mogu ispuniti tijekom edukacije, voditelj predlaže što ili tko može pomoći.</p> <p>Voditelj se dotiče pitanja strahova i objašnjava ili pita što bi ih moglo smanjiti. Voditelj u ovom trenutku može pitati: „Čija je to odgovornost?“ To može odrediti grupna pravila – sljedeću vježbu.</p> <p>Opis zadatka: voditelj zalijepi veliki papir – možda s pravilima poput kodeksa ponašanja – i napiše „Grupna pravila“.</p> <p>Sudionici mogu izraziti svoje želje – a možete koristiti i informacije iz igre 'Očekivanja i strahovi'.</p> <p>Konačno, grupa se može složiti da je ovo ugovor i da ga svi potpišu.</p> <p>Stavite gotov papir na zid tako da ga svi mogu vidjeti, a ako je potrebno dodajte nova pravila.</p> <p>Predstavljanje dnevnog reda edukacije.</p>
Potrebni materijali	Flip chart papir, markeri, samoljepljivi papirići
Online	U online okruženju možete koristiti ista pitanja, ali za individualni i grupni rad možete koristiti dijeljeni dokument – na primjer Jamboard ili Mural, te zamoliti sudionike da tamo dodaju bilješke.

2. CJELINA: OSNOVE UČENJA ZALAGANJEM U ZAJEDNICI – KONCEPT I RAZLIKE IZMEĐU UČENJA ZALAGANJEM U ZAJEDNICI, VOLONTIRANJA, EDUKACIJSKIH AKTIVNOSTI I PRIPRAVNIŠTVA

Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme
Uvod u koncept učenja zalaganjem u zajednici	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti učenje zalaganjem u zajednici kao obrazovni alat i uzajaman proces • navesti glavne komponente modela učenja zalaganjem u zajednici (aktivnost/uslugu, proces učenja, refleksiju na proces učenja, vodstvo mladih) • definirati i objasniti učenje zalaganjem u zajednici drugim osobama koje rade s mladima i drugim dionicima, te dati konkretne primjere aktivnosti, prenoseći smisao UZZ-a za njihovu ulogu kao osoba 	Vježba 2.1.: Prezentacija koncepta i modela učenja zalaganjem u zajednici, uključujući kratki film	25 minuta

	koje rade s mladima		
Usporedba učenja zalaganjem u zajednici s drugim sličnim konceptima (volontiranje, pripravništvo, edukacijske aktivnosti) – identificiranje razlika	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti karakteristike svakog koncepta (volontiranje, pripravništvo, edukacijske aktivnosti, UZZ) i razlike između četiri koncepta • primijetiti kada aktivnost nije učenje zalaganjem u zajednici 	Vježba 2.2.: Razlike između konceptata	20 minuta
Prijelaz između konceptata	<ul style="list-style-type: none"> • preoblikovati ideju kako bi se uklopila u model učenja zalaganjem u zajednici 	Vježba 2.3.: Pretvorimo to u učenje zalaganjem u zajednici	15 minuta

Vježba 2.1: Prezentacija koncepta i modela učenja zalaganjem u zajednici, uključujući kratki film	
Trajanje	25 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Koristeći prezentaciju s dijagramima objasniti učenje zalaganjem u zajednici kao obrazovnu metodu s glavnim komponentama: aktivnost, proces učenja, refleksija na proces učenja, vodstvo mladih. Objasnite koliko je važna uloga mentora / radnika s mladima i pokažite prednosti za mlade koji sudjeluju u projektima učenja zalaganjem u zajednici.</p> <p>Možete odlučiti koje slajdove iz prezentacije želite koristiti. Vjerojatno nećete imati dovoljno vremena u ovom dijelu da ih sve iskoristite.</p> <p>Na kraju prezentacije pokažite film i prokomentirajte ga sa sudionicima. Usredotočite se na gore navedene komponente. Možete odabrati koji film želite prikazati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Projekt Voda – Ostani Zdrav“ koji objašnjava cijeli proces učenja zalaganjem u zajednici, trajanje: 10 minuta. https://www.youtube.com/watch?v=m3SVINC_Uwc&feature=youtu.be 2. Učenje zalaganjem u zajednici u Slovačkoj koji prikazuje 3 primjera projekata učenja zalaganjem u zajednici, trajanje: 5:08 minuta. https://www.youtube.com/watch?v=mSl0fmiGC1o&feature=youtu.be 3. „SL: Real Life Applications for Learning“ koji prikazuje realizaciju učenja zalaganjem u zajednici u školi u SAD-u. Ovaj film je vrlo inspirativan, ali zanemaruje dva važna aspekta: prepoznavanje lokalnih potreba i vodstvo mladih. Ako gledate ovaj film, trebali biste to spomenuti, trajanje: 5:30 minuta. https://www.youtube.com/watch?v=7t30ZMX8uGw <p>Za objašnjenje možete koristiti i ove video zapise</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koraci u učenju zalaganjem u zajednici https://www.youtube.com/watch?v=kFd-yiAfrmE • Učenje zalaganjem u zajednici – definicija https://www.youtube.com/watch?v=L9AXsV3eull • Utjecaj na zajednicu i mlade/učenike https://www.youtube.com/watch?v=TzLlapyI5_I

	<p>Nakon prezentacije i videa može se voditi rasprava na temu: Što je učenje zalaganjem u zajednici?</p> <p>Odgovori: to je poput volontiranja, edukacijskih aktivnosti ili pripravnštva – nakon toga, voditelj može prijeći na sljedeću vježbu.</p>
Potrebni materijali	Prezentacija_ Učenje zalaganjem u zajednici (https://bit.ly/38upra9), računalo, projektor, platno, Internet (za pokretanje filma) ili preuzeti film
<i>Online</i>	<i>U online okruženju možete koristiti vježbu i podijeliti prezentaciju i/ili video sa sudionicima. Za videozapise – pokušajte ih podijeliti sa sudionicima tako da ih svi vide i čuju ili podijelite poveznicu da ih sudionici mogu sami pogledati i nakon toga se vratiti u grupu.</i>

Vježba 2.2.: Razlike između koncepata	
Trajanje	20 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Sudionici su podijeljeni u 3 grupe – svaka grupa će analizirati jedan pojam: <i>pripravnštvo</i>, <i>volontiranje</i> i <i>edukacijske aktivnosti</i>.</p> <p>Tijekom 10 minuta grupe na istom <i>flip chartu</i> (podijeljen na pola, u pejzažnom formatu) navode glavne karakteristike svakog koncepta, pokušavaju razumjeti (na temelju svog prethodnog znanja) što svaki koncept znači i kako se razlikuje od ostalih.</p> <p>Zatim se kroz diskusiji uspoređuju tri rezultata grupnog rada. Voditelj izdvaja i ističe glavne zaključke, pojašnjava sve nejasnoće i navodi primjere. (10 min)</p> <p>Nakon toga, pozivajući se na prethodno iznesene teorijske osnove (glavne karakteristike, glavni koraci, primjeri), voditelj dodaje 4. pojam – <i>učenje zalaganjem u zajednici</i>. Zatim traži od sudionika da usporede i identificiraju razlike između ta četiri koncepta.</p> <p>Kako bi se pojmovi lakše upamtili, svi uvidi se mogu vizualno prikazati (sa šarenim papirima, video zapisima, grafičkim vođenjem (<i>graphic facilitation</i>), ovisno o svakom voditelju ponaosob).</p>
Potrebni materijali	<i>Flip chart</i> papir, markeri, šareni papiri, veći samoljepljivi papirići
<i>Online</i>	<i>U online okruženju također imate mogućnost napraviti zasebna sučelja i pustiti sudionike da rade u grupama. Za bilješke možete unaprijed pripremiti zajedničke dokumente i podijeliti poveznicu sa svakom grupom.</i>

Vježba 2.3.: Pretvorimo to u učenje zalaganjem u zajednici	
Trajanje	15 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Dijelimo sudionike u 2 grupe - A i B (možete smisliti kreativnije nazive).</p> <p>Svaka grupa dobiva <i>handout</i> s opisom koji odgovara svakom od koncepata – <i>pripravnštvo</i> i <i>volontiranje</i> – već oblikovane aktivnosti koje odražavaju svaki koncept (zbog nedostatka vremena voditelj će ih pripremiti unaprijed; može se raditi o općenitim temama poput socijalnog rada, razvoja zajednice, itd.).</p> <p>Voditelj može primjerice koristiti sljedeće ideje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Handout 1</i> – pripravnštvo u području socijalnog rada, s određenim zadacima i programom pripravnštva • <i>Handout 2</i> – volontiranje u području socijalnog rada: svaka grupa čita svoje <i>handoute</i>, uspoređujući i shvaćajući razlike, te navodeći prijedloge o preoblikovanju volontiranja i pripravnštva u projektima učenja zalaganjem u zajednici. <p>Obje grupe zatim prezentiraju rješenja i razmjenjuju ideje, dogovarajući se što treba promijeniti u planiranju aktivnosti kako bi postale projekti učenja zalaganjem u zajednici.</p>

	Voditelj vodi raspravu, ističe zaključke ili uvide kada je to potrebno, te na šarenim papirima različitih oblika navodi glavna načela UZZ u obliku popisa za provjeru.
Potrebni materijali	<i>Flip chart</i> papir, markeri, boje, šareni papiri (u obliku elipse, oblaka, itd.)
<i>Online</i>	Vježba se može provesti i u <i>online</i> okruženju. Podijelite unaprijed pripremljene <i>handoute</i> sudionicima.

3. CJELINA: NAČELA UČENJA ZALAGANJEM U ZAJEDNICI

Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme
Uvod u načela općenito	<ul style="list-style-type: none"> imenovati načela 	Vježba 3.1.: Ogledalce, ogledalce reci mi	5 minuta
Načela učenja zalaganjem u zajednici	<ul style="list-style-type: none"> objasniti načela uslužnog učenja i primijeniti ih u stvarnim situacijama 	Vježba 3.2a.: Pokaži mi karticu ili Vježba 3.2b.: Studije slučaja	45 minuta

Vježba 3.1: Ogledalce, ogledalce reci mi

Trajanje	5 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	Voditelj ispisuje riječ NAČELO na ploču i pita sudionike što to znači i koji su sinonimi te riječi. Zatim zapisuje ideje na ploču. Voditelj postavlja drugo pitanje: Zašto su načela važna u našem životu? Zaključak: postoje situacije u provedbi učenja zalaganjem u zajednici za koje nećete biti sigurni idete li u pravom smjeru. Koristeći ogledalo (pravo ili u prenesenom smislu) možete provjeriti slijedite li načela na pravi način.
Potrebni materijali	Ogledalo, <i>flip chart</i> papiri/tablica, markeri
<i>Online</i>	Vježba se može provesti na sličan način u <i>online</i> okruženju.

Vježba 3.2a.: Pokaži mi karticu

Trajanje	45 minuta
Opis (proces koraka za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	Voditelj objašnjava sudionicima da sada obrate pažnju na načela učenja zalaganjem u zajednici. Sudionicima daje načela tiskana na A4 papiru (svako načelo na jednom papiru). Voditelj zamoli sudionike da se podijele u parove. Svaki par dobije jedno ili dva načela. U istoj prostoriji voditelj postavlja različite slike ili kartice na različita mjesta i traži od sudionika da objasne načelo i odaberu karticu/sliku povezanu s tim načelom. Nakon 5 minuta nastavlja s izlaganjem načela i kartica.
Potrebni materijali	Načela učenja zalaganjem u zajednici na A4 formatu (https://bit.ly/3w2dpwu), kartice/slike
<i>Online</i>	U <i>online</i> okruženju voditelj stvara parove, stavlja ih u zasebna sučelja te dijeli s njima prezentaciju ili datoteku s različitim slikama. Sudionici imaju iste zadatke kao i na edukaciji uživo.

Vježba 3.2b: Studije slučaja	
Trajanje	45 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	Voditelj podijeli sudionike u 3-4 grupe. Svaka grupa će imati nekoliko studija slučaja projekata učenja zalaganjem u zajednici. Zadatak svake grupe bit će imenovati problem u studiji slučaja i načela koja trebaju koristiti kako bi riješili situaciju. Nakon grupnog rada svaki tim prezentira svoje rezultate. Voditelj treba obratiti pozornost na ulogu pojedinog načela – ona ne ograničavaju učitelje ili radnike s mladima, već bi trebala pomoći u procesu donošenja odluka i vođenju projekata učenja zalaganjem u zajednici.
Potrebni materijali	Studije slučaja + popis načela
<i>Online</i>	<i>Vježba se može provesti na sličan način u online okruženju.</i>

4. CJELINA: KORACI U UČENJU ZALAGANJEM U ZAJEDNICI TE ULOGE I ZADACI SUDIONIKA U RAZLIČITIM KORACIMA			
Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme
Koraci u učenju zalaganjem u zajednici	<ul style="list-style-type: none"> objasniti korake učenja zalaganjem u zajednici i zadatke koji su dio svakog koraka 	Vježba 4.1.: Dijagram koraka učenja zalaganjem u zajednici	5 minuta
Koraci u učenju zalaganjem u zajednici, uloge i zadaci sudionika u različitim koracima, vođenje i komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> utvrditi redoslijed koraka učenja zalaganjem u zajednici i glavne odgovornosti radnika s mladima i mladih kod svakog koraka 	Vježba 4.2a.: Redoslijed koraka ili Vježba 4.2b.: Studije slučaja	40 minuta

Vježba 4.1: Dijagram koraka u učenju zalaganjem u zajednici	
Trajanje	5 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	Pomoću dijagrama '4 glavna koraka učenja zalaganjem u zajednici' objasnite svaki korak i zadatke. Možete koristiti metaforu tima superheroja koji se priprema za misiju spašavanja svijeta. Koraci učenja zalaganjem u zajednici opisani su u priručniku za radnike s mladima i priručniku za mlade.
Potrebni materijali	Dijagram koraka učenja zalaganjem u zajednici (https://bit.ly/3w2dpwu)
<i>Online</i>	<i>Vježba se može provesti na sličan način u online okruženju.</i>

Vježba 4.2a.: Redoslijed koraka	
Trajanje	40 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	Prije edukacije ispišite popis zadataka i izrežite ga – svaki zadatak treba biti na zasebnoj trakici. Sudionici će raditi u grupama od 2-3 osobe. Svaka grupa trebala bi dobiti trakice s otisnutim zadacima. Zamolite grupe da kronološkim redom rasporede pojedinačne zadatke vezane uz provedbu projekta. Imajte na umu da se neki zadaci mogu obavljati u isto ili različito vrijeme. Grupe bi također trebale odlučiti kome dati odgovornost za svaki zadatak (osobi koja radi s mladima ili mladima). Grupama će trebati oko 6-8 minuta da pripreme odgovore. Zatim je potrebno razgovarati

	o redosljediu koji su sudionici odabrali, kao i o odgovornostima osoba koje rade s mladima i mladima za svaki zadatak.
Potrebni materijali	Popis zadataka – ispisan i izrezan (za svaku grupu)
<i>Online</i>	Jamboard – voditelj priprema samoljepljive papiriće na Jamboardu s nazivima zadataka bez da ih poreda kronološki, kako bi to mogla napraviti pojedina grupa.

Vježba 4.2b.: Studije slučaja	
Trajanje	40 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Sudionici će raditi u grupama od 2-3 osobe, a svaka grupa na jednoj studiji slučaja. Dajte po jednu studiju slučaja svakoj grupi.</p> <p>Postavite im pitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na koji se korak učenja zalaganjem u zajednici odnose sljedeće izjave sudionika/volontera? • Na koje su poteškoće nailazili tijekom provedbe projekata? Jesu li ih riješili? Kako? • Odredite ulogu voditelja i grupe. <p>Grupama će trebati oko 10 minuta da odgovore na pitanja. Kada budu spremni svaka grupa će predstaviti svoju studiju slučaja i odgovore. Zatim razgovarajte o tome s cijelom grupom.</p> <p>Možete odabrati samo neke od situacija, ovisno o vremenu s kojim raspolazete.</p>
Potrebni materijali	Pripremljene studije slučaja u tiskanom obliku, listovi papira, olovke
<i>Online</i>	<i>Ovu je vježbu lako izvoditi online u grupama koje rade u zasebnim sučeljima.</i>

5. CJELINA: PROCJENA POTREBA U UČENJU ZALAGANJEM U ZAJEDNICI

Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme
Uvod u temu	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti procjenu potreba u učenju zalaganjem u zajednici 	Vježba 5.1.: Uvod u procjenu potreba	15 minuta
Procjena potreba – kako ju provesti	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati važnost procjene potreba u učenju zalaganjem u zajednici • objasniti metode procjene potreba 	Vježba 5.2.: Procjena potreba – kako ju provesti	40 minuta

Vježba 5.1: Uvod u procjenu potreba	
Trajanje	15 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Upoznajte sudionike s definicijom 'procjene potreba', odnosno alatom koji pomaže u definiranju i određivanju problema i potreba zajednice, točnije značaja procjene potreba i njenog odnosa s projektima učenja zalaganjem u zajednici.</p> <p>Pozovite sudionike da podijele svoja iskustva u provedbi procjene potreba i svoje stavove. Završite uvod u temu s glavnim zaključcima + Kako su potrebe povezane s ciljevima i aktivnostima?</p>
Potrebni materijali	PPT prezentacija za sažetak
<i>Online</i>	<i>Vježba se može provesti na sličan način u online okruženju.</i>

Vježba 5.2: Procjena potreba – kako ju provesti	
Trajanje	40 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Dajte sudionicima sliku koja predstavlja lokalnu zajednicu/grad. Slika bi trebala prikazivati moguće intervencije u lokalnoj zajednici. Recite sudionicima da definiraju moguće potrebe/probleme/prilike prikazane na slici. Potaknite raspravu sljedećim pitanjima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što vidite na slici? Gdje su ljudi? - Koje vrste organizacija su prisutne? - Nedostaje li nešto? - Koje su potrebe/problemi ovog grada? <p>Voditeljbi na velikom <i>flip chartu</i> trebao napisati potrebe/probleme/prilike.</p> <p>Dodatna opcija:</p> <p>Koristite slike koje predstavljaju različite dijelove lokalne zajednice (tj. određene organizacije ili ciljne skupine). Podijelite sudionike u grupe s različitim slikama i navedite pitanja koja će grupi pomoći u definiranju potreba/problema/prilika.</p> <p>Na kraju vježbe sudionici trebaju imati popis konkretnih problema/potreba koje bi se mogle riješiti projektom učenja zalaganjem u zajednici.</p> <p>Voditelj bi trebao ukratko predstaviti druge metode koje bi se mogle koristiti u procjeni potreba (tj. upitnici, analiza sadržaja, intervjui itd.).</p>
Potrebni materijali	<p>Slika zajednice za svakog sudionika ili nekoliko slika koje predstavljaju različite dijelove lokalne zajednice (npr. školu i područje oko škole, osobe s invaliditetom itd.)</p> <p>Prezentacija_Učenje zalaganjem u zajednici (https://bit.ly/38upra9), <i>Flip chart</i> papir Markeri</p>
<i>Online</i>	<i>Vježba se može provesti na sličan način u online okruženju.</i>

6. CJELINA: CILJEVI PROJEKATA UČENJA ZALAGANJEM U ZAJEDNICI

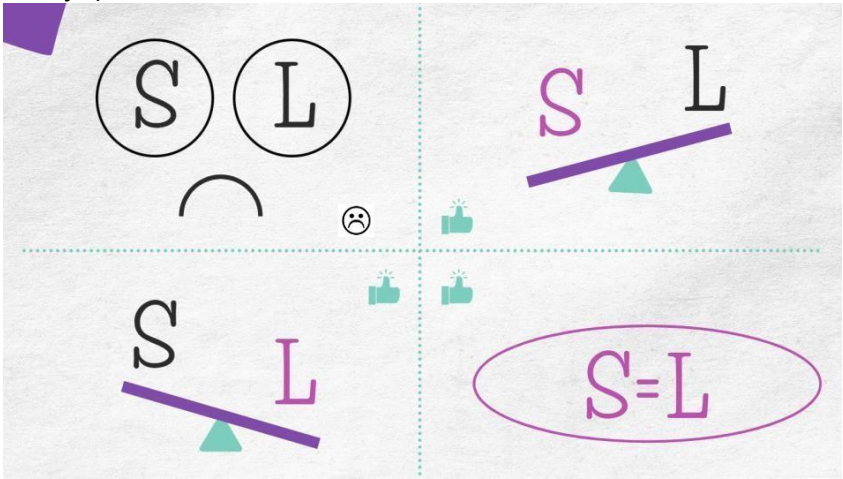
Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme
Ciljevi projekata učenja zalaganjem u zajednici	<ul style="list-style-type: none"> • definirati ciljeve projekta učenja zalaganjem u zajednici na temelju potreba učenja (mladih) i aktivnosti (zajednice) 	Vježba 6.1a. ili 6.1b.: Definiranje ciljeva učenja i aktivnosti (alternativa)	90 minuta

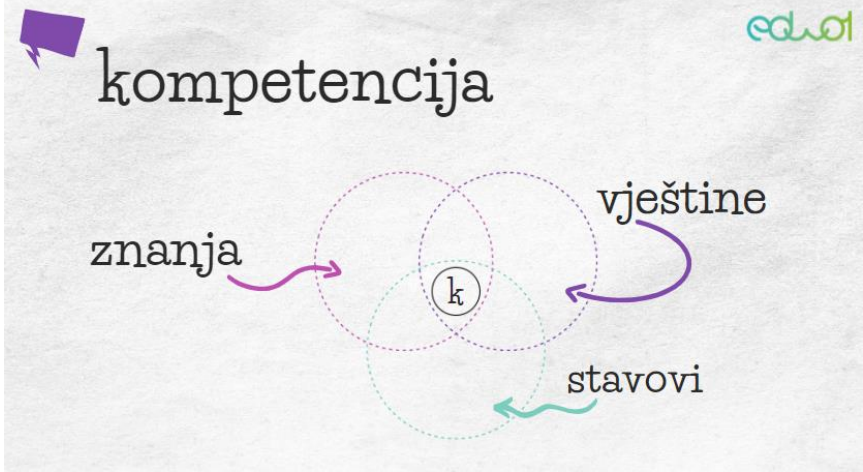
Vježba 6.1a: Definiranje ciljeva učenja i aktivnosti

Trajanje	90 minuta
----------	-----------

<p>Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)</p>	<p><u>U prvom dijelu ove cjeline</u> upoznajte sudionike s važnošću postavljanja jasnih ciljeva učenja i aktivnosti u metodologiji učenja zalaganjem u zajednici. Objasnite različitosti u praksama učenja zalaganjem u zajednici (prema R. Sigomonu, 1994).</p> <table border="1" data-bbox="411 320 1342 701"> <tr> <td data-bbox="411 320 715 421">U-zz</td> <td data-bbox="715 320 1342 421">Ciljevi učenja su primarni, a ciljevi aktivnosti u zajednici sekundarni.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="411 421 715 521">u-zz</td> <td data-bbox="715 421 1342 521">Ciljevi aktivnosti u zajednici su primarni, a ciljevi učenja sekundarni.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="411 521 715 600">u-zz</td> <td data-bbox="715 521 1342 600">Ciljevi aktivnosti u zajednici i učenja potpuno su odvojeni.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="411 600 715 701">U-zz</td> <td data-bbox="715 600 1342 701">Ciljevi aktivnosti u zajednici i ciljevi učenja jednako su važni i međusobno se nadopunjuju za sve sudionike.</td> </tr> </table> <p>Dajte svakom sudioniku dokument s izjavama o ciljevima, mješovitim ciljevima učenja (CU) i ciljevima aktivnosti (CZZ), (CU: osmisлити i implementirati evaluacijsko istraživanje; CZZ: poboljšati kvalitetu socijalnih usluga za starije osobe u ruralnim područjima). Dajte sudionicima nekoliko minuta da obave zadatak – trebaju odrediti koja izjava predstavlja cilj učenja (CU), a koja cilj aktivnosti (CZZ). Kada svi završe, dajte svakom sudioniku priliku da pročita izjave s ciljevima naglas i odredite je li to cilj učenja ili cilj aktivnosti.</p> <p><u>U drugom dijelu ove cjeline</u> odaberite jedan CU i jedan CZZ iz prethodne vježbe. Ovaj dio bi trebao poslužiti za upoznavanje sudionika s razlikama između ciljeva učenja i aktivnosti i kako bi oni trebali izgledati.</p> <p>Prezentacija voditelja trebala bi biti usredotočena na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razlike između CU i CZZ, njihov glavni fokus - način na koji ciljeve učenja treba definirati (kompetencije: znanje, vještine, vrijednosti) - način na koji ciljeve aktivnosti treba definirati (specifični, ostvarivi, mjerljivi) - međuodnos i povezanost između ciljeva učenja i ciljeva aktivnosti. <p><u>U trećem dijelu ove cjeline</u> podijelite sudionike u četiri različite grupe. Ako je riječ o mješovitoj skupini sudionika, pokušajte miješati one sudionike koji dolaze iz formalnog obrazovanja (javne ustanove) i neformalnog obrazovanja (organizacije civilnog društva). Imat ćete 4 grupe sudionika, pomiješane, neke više usredotočene na ciljeve učenja te one više usmjerene i svjesne ciljeva aktivnosti u zajednici.</p> <p>Dajte svakoj grupi isti zadatak: navesti ciljeve učenja za mlade iz perspektive formalnog i neformalnog obrazovanja. Nakon toga, svakoj skupini zadajte drugi zadatak: povezati svoje ishode učenja s problemima/potrebama/prilikama navedenim u velikoj skupini u 5. CJELINI, vježba 5.2. Nakon što svaka grupa završi oba zadatka, grupe trebaju predstaviti svoj rad.</p> <p>Voditelj bi trebao zaključiti ovu cjelinu naglašavajući važnost kombiniranja ciljeva učenja i aktivnosti, ali također ostavljajući sudionicima konačnu odluku o odabiru između različitih naglasaka na praksama učenja zalaganjem u zajednici (prema R. Sigmon, 1994.)</p>	U-zz	Ciljevi učenja su primarni, a ciljevi aktivnosti u zajednici sekundarni.	u-zz	Ciljevi aktivnosti u zajednici su primarni, a ciljevi učenja sekundarni.	u-zz	Ciljevi aktivnosti u zajednici i učenja potpuno su odvojeni.	U-zz	Ciljevi aktivnosti u zajednici i ciljevi učenja jednako su važni i međusobno se nadopunjuju za sve sudionike.
U-zz	Ciljevi učenja su primarni, a ciljevi aktivnosti u zajednici sekundarni.								
u-zz	Ciljevi aktivnosti u zajednici su primarni, a ciljevi učenja sekundarni.								
u-zz	Ciljevi aktivnosti u zajednici i učenja potpuno su odvojeni.								
U-zz	Ciljevi aktivnosti u zajednici i ciljevi učenja jednako su važni i međusobno se nadopunjuju za sve sudionike.								
<p>Potrebni materijali</p>	<p>Izjave o ciljevima (učenje i aktivnost) (https://bit.ly/38upra9) za svakog sudionika <i>Flip chart</i> papir Markeri</p>								
<p><i>Online</i></p>	<p>Vježba se može provesti na sličan način u <i>online</i> okruženju.</p>								

Vježba 6.1b.: Definiranje ciljeva učenja i aktivnosti – alternativa

Trajanje	90 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>U prvom dijelu ove cjeline sudionicima predstavite različite vrste ciljeva koje projekt učenja zalaganjem u zajednici može imati i njihovu važnost. Zaključak je da sve dok imamo aktivnosti i ciljeve učenja kroz aktivnosti, mi doista stvaramo projekt učenja zalaganjem u zajednici (sve opcije u boji na prvom dijagramu su projekti učenja zalaganjem u zajednici, tužno lice ☹ nije.)</p>  <p>(S – aktivnost u zajednici; L – učenje)</p> <p>Svakom sudioniku dajte jedan ili više papira s izjavama koje sadrže ciljeve, ciljevima učenja (CU), ciljevima aktivnosti (CZZ) i ciljevima za koje je potrebno više detalja (materijal Izjave o ciljevima).</p> <p>Sudionicima dajte nekoliko minuta da obave zadatak – trebaju definirati koja izjava predstavlja cilj učenja (CU), a koja cilj aktivnosti (CZZ). Kada svi završe, dajte svakom sudioniku priliku da naglas pročita izjavu s ciljem i raspravi u grupi odnosi li se ta izjava na cilj učenja ili cilj aktivnosti.</p> <p>Razgovarajte o razlikama između CU i CZZ. Možete koristiti sljedeće definicije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CZZ – izjave koje opisuju željenu promjenu u zajednici, rješenje postojećeg problema, zadovoljavanje određene potrebe na kraju projekta - CU – izjave koje opisuju ono što će mladi naučiti, razumjeti i moći učiniti do kraja procesa učenja. <p>Uvedite model kompetencija. Kad nešto učimo, povećavamo svoje kompetencije, pa ima smisla naučiti nešto više o njima. Jedan od najčešćih modela u radu s mladima danas, posebno u okviru europskih programa je ASK model, u dijagramu ispod: (ASK model - Attitudes – stavovi, Skills – vještine, Knowledge – znanje).</p>

	 <p>Kada formuliramo cilj učenja, moramo se pobrinuti da bude jasan, primjenjiv, mjerljiv i vidljiv. Kako bismo bili sigurni da su mladi nešto naučili, moramo znati uočiti razliku u njihovom ponašanju. Pri tome nam pomažu takozvani precizni i aktivni glagoli. Za svaku razinu kompetencije, u kognitivnom, psihomotoričkom i afektivnom području Bloomova taksonomija (1956) nudi popis aktivnih glagola koji se mogu koristiti.</p>
Potrebni materijali	Izjave o ciljevima (učenje i aktivnost) (https://bit.ly/38upra9) za svakog sudionika Flip chart papir Markeri
Online	Vježba se može provesti na sličan način u online okruženju.

7. CJELINA: RAZRADA VLASTITOG PLANA*			
Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme
Razrada vlastitog plana	<ul style="list-style-type: none"> • provjeriti vezu između potreba zajednice, ciljeva učenja i ciljeva aktivnosti • koristiti obrazac za planiranje projekta 	Vježba 7.1.: Moj plan	50 minuta

Vježba 7.1: Moj plan – može se dodati	
Trajanje	50 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Voditelj sudionicima predstavlja Vennov dijagram projekta učenja zalaganjem u zajednici (koji može biti nacrtan na <i>flip chartu</i> ili prikazan na projektoru). Dijagram prikazuje potrebe zajednice, ciljeve učenja i ciljeve aktivnosti koje čine dio projekta. Kako bi projekt UZZ bio učinkovit i uspješan, morat će se uravnotežiti ta tri elementa koja vidimo na priloženom dijagramu. Cilj je pronaći najbolje i najveće područje preklapanja! Krugovi u kojima se nalaze elementi neće se automatski preklapati, a sudionici će se trebati pobrinuti da se preklapaju. (5 minuta)</p> <p>Imajući to na umu, svaki od sudionika izradit će svoj plan. Voditelj govori sudionicima kako će do kraja edukacije svatko od njih imati nacrt plana</p>

	<p>projekta, a s izradom započinju odmah, koristeći se informacijama koje imaju u datom trenutku.</p> <p>10 minuta – svaki sudionik sažima potrebe zajednice, ciljeve učenja i ideje aktivnosti. Voditelj predstavlja obrasce za već obrađene korake tijekom edukacije.</p> <p>10 minuta – sudionici ih popunjavaju s obzirom na to koliko znaju u datom trenutku. Voditelj traži od sudionika da si pronađu par.</p> <p>5 minuta – sudionici u parovima raspravljaju o svom planu</p> <p>Rasprava s cijelom grupom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što je bio naš zadatak? - Kakva vam je bila vježba? - Što je bilo teško? Što je bilo lako? - Pomaže li predstavljeni obrazac? Kako? - Što možemo učiniti drugačije u stvarnom životu? <p>(5 minuta)</p>
Potrebni materijali	Vennov dijagram projekta učenja zalaganjem u zajednici i obrazac projektnog plana (https://bit.ly/3w2dpwu), <i>flip chart</i> papir, markeri, olovke i papiri za svakog sudionika
<i>Online</i>	Vježba se može provesti na sličan način u <i>online</i> okruženju.

* 7. cjelina može se objasniti i na kraju edukacije

8. CJELINA: REFLEKTIRANJE U UČENJU ZALAGANJEM U ZAJEDNICI			
Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme
Reflektiranje – definicija i upotreba	<ul style="list-style-type: none"> • svijest o važnosti promišljanja u provedbi uslužnog učenja 	Vježba 8.1.: Reflektiranje u učenju zalaganjem u zajednici	20 minuta
Metode refleksije	<ul style="list-style-type: none"> • navesti različite metode i odabrati odgovarajuću refleksivnu metodu za edukaciju 	Vježba 8.2.: Metode refleksije	25 minuta

Vježba 8.1.: Reflektiranje u učenju zalaganjem u zajednici	
Trajanje	20 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Voditelj sudionicima predstavlja barem dva primjera rezultata reflektiranja. Sudionicima postavlja pitanja: „Koja je glavna razlika između ovih primjera?“</p> <p>Kako se oni odnose na ciljeve učenja i ciljeve aktivnosti? + navedite razlike; napišite na <i>flip chartu</i> što se dogodilo, što nedostaje u primjerima? Što mislite zašto se to dogodilo na taj način?</p> <p>Voditelj također objašnjava Kolbov ciklus učenja i zašto je reflektiranje važno.</p> <p>Voditelj nastavlja s pitanjima: osvrnite se na edukaciju i ukažite na dijelove edukacije u kojima smo koristili refleksiju. Sudionici odgovaraju na pitanja, a voditelj ispisuje odgovore na <i>flip chart</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kada smo koristili refleksiju? – dodati informacije o vremenu za refleksiju 2. O čemu smo reflektirali? – dodati informacije o razinama refleksije 3. Koja smo pitanja postavljali? – dodati korisna pitanja
Potrebni materijali	Definicije reflektiranja
<i>Online</i>	Vježba se može provesti na sličan način u <i>online</i> okruženju.

Vježba 8.2.: Metode refleksije	
Trajanje	25 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	Radeći u parovima razmislite o metodama refleksije koje možete primijeniti, odnosno koje bi se mogle koristiti u vašim projektima, te ih predložite. Prezentacija u velikoj grupi: navedite različite metode i navedite njihove prednosti i nedostatke. Voditelj će pokazati popis alata, kroz koji grupa prolazi na brzinu, raspravljajući o njihovoj primjenjivosti u praksi. Također možete koristiti video o metodama refleksije: <i>Video o refleksiji – drugačija metoda</i> : https://www.youtube.com/watch?v=30Bmhads4rA
Potrebni materijali	Alati za refleksiju
<i>Online</i>	<i>Vježba se može provesti na sličan način u online okruženju.</i>

9. CJELINA: PRAĆENJE I EVALUACIJA U UČENJU ZALAGANJEM U ZAJEDNICI			
Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme
Uvođenje pojmova: evaluacija, praćenje i dokumentacija	<ul style="list-style-type: none"> opisati pojmove: evaluacija, praćenje i dokumentacija, te njihov međusobni odnos u projektu učenja zalaganjem u zajednici 	Vježba 9.1.: Upoznavanje s pojmovima	20 minuta
Alati za praćenje	<ul style="list-style-type: none"> navesti različite alate za praćenje 	Vježba 9.2.: Alati za praćenje	10 minuta
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> navesti osobe koje su uključene u proces evaluacije projekta učenja zalaganjem u zajednici i definirati evaluacijska pitanja 	Vježba 9.3.: Evaluacija u učenju zalaganjem u zajednici	60 minuta

Vježba 9.1.: Upoznavanje s pojmovima	
Trajanje	20 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	Podijelite sudionike u nekoliko grupa od 4 ili 5 osoba (ovisno o veličini grupe). Dajte svakoj grupi 3 kartice: <i>evaluacija</i> , <i>praćenje</i> i <i>dokumentacija</i> . Zamolite sudionike da razmjene ideje o tome što svaki od pojmova predstavlja i da se dogovore oko redoslijeda tih pojmova u projektu učenja zalaganjem u zajednici. Nakon toga sve grupe iznose svoja mišljenja i redoslijed, trudeći se da ne ponavljaju ono što su drugi rekli. Za ovaj dio bi trebalo biti dovoljno 10 do 15 minuta. Voditelj sažima vrlo kratkom prezentacijom osnove svakog pojma, kako su oni povezani u projektu UZZ i koji dio je čiji zadatak, mlade osobe ili radnika s mladima. S osvrtnom na 4. CJELINU: KORACI U UČENJU ZALAGANJEM U ZAJEDNICI TE ULOGE I ZADACI SUDIONIKA U RAZLIČITIM KORACIMA . Nakon ovog dijela, voditelj daje kratku prezentaciju o horizontalnim koracima, praćenju i nekoliko primjera dokumentacije potrebne za praćenje.
Potrebni materijali	Kartice 4x4 ili 4x5 s pojmovima <i>evaluacija</i> , <i>praćenje</i> i <i>dokumentacija</i> , ovisno o broju malih grupa. Prezentacija_ Učenje zalaganjem u zajednici (https://bit.ly/38upra9) Primjeri dokumentacije potrebne za praćenje i evaluaciju

Online	Vježba se može provesti na sličan način u online okruženju.
--------	---

Vježba 9.2.: Alati za praćenje	
Trajanje	10 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	U ovom dijelu voditelj će ukratko predstaviti horizontalne korake, praćenje i glavne/osnovne dokumente koji se koriste u projektima učenja zalaganjem u zajednici kao što su gantogrami, plan praćenja, ankete itd., pritom koristeći PPT prezentaciju i primjere dokumentacije.
Potrebni materijali	Prezentacija_Učenje zalaganjem u zajednici (https://bit.ly/38upra9) Primjeri dokumentacije potrebne za praćenje i evaluaciju
Online	Vježba se može provesti na sličan način u online okruženju.

Vježba 9.3.: Evaluacija u učenju zalaganjem u zajednici	
Trajanje	60 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Kao uvod voditelj može napraviti kratku vježbu „Cvijet“. Potražite dvoje sudionika koji su spremni sudjelovati. Pripremite prazan <i>flip chart</i> papir. Oba sudionika trebaju nacrtati cvijet na istom papiru kako bi ih mogli usporediti. Uputa je nacrtati što ljepši cvijet. Dajte im nekoliko trenutaka, a zatim zamolite ostatak sudionika da glasaju koji je cvijet ljepši. Nakon toga bi rasprava trebala biti usmjerena na kriterije po kojima evaluiramo/ocjenjujemo. <i>Kako čovjek zna što se ocjenjuje i kako može znati što 'lijepo' predstavlja za svakog pojedinca?</i></p> <p>Zatim voditelj započinje raspravu pitanjima poput: „<i>Kako znamo da smo bili uspješni/neuspješni na kraju projekta? Kako ocjenjujemo naš rad na projektu učenja zalaganjem u zajednici? Kako biste vi to učinili?</i>“ i zapisuje neke od odgovora sudionika. Ako se sudionici ne uključuju, voditelj može postaviti i dodatno pitanje: „<i>Što mislite koga bismo trebali evaluirati u projektu?</i>“.</p> <p>Uvedite pojmove koji se često koriste u učenju zalaganjem u zajednici:</p> <p><i>Evaluacija</i> <i>Procjena</i> <i>Ocjenjivanje</i> <i>Mjerenje</i> <i>Reflektiranje (Refleksija)</i> <i>Povratne informacije</i> <i>Praćenje</i></p> <p>Započnite kratku raspravu o svakom pojmu, odredite njegovo značenje i prokomentirajte samo one koji nisu već prethodno spomenuti.</p> <p>Objasnite sudionicima da u učenju zalaganjem u zajednici imamo različite vrste evaluacije/procjene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluacija/procjena = mjerenje utjecaja projekta učenja zalaganjem u zajednici • Evaluacija/procjena = ocjenjivanje, procjena ciljeva učenja i rezultata pojedinaca • Evaluacija/procjena = povratna informacija, evaluacija različitih aspekata provedbe projekta učenja zalaganjem u zajednici koju daju različiti dionici. <p>Podijelite sudionike u tri različite grupe na temelju spomenutih vrsta evaluacije/procjene. Sve grupe imaju isti zadatak, odgovaraju na nekoliko pitanja:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koja je svrha evaluacije? 2. Kome je evaluacija namijenjena? 3. Od koga dobivamo informacije za evaluaciju? Tko je uključen u evaluaciju? 4. Što evaluiramo / što možemo evaluirati? 5. Koje alate možemo koristiti? 6. Kako je ocjenjivanje povezano s reflektiranjem? <p>Nakon toga sudionici individualno ispunjavaju plan za provedbu projekta učenja zalaganjem u zajednici i trebaju napisati kako planiraju izvršiti evaluaciju i procjenu.</p>
Potrebni materijali	Flip chart papir, markeri, PPT prezentacija Plan projekta učenja zalaganjem u zajednici (https://bit.ly/3w2dpwu)
Online	Vježba se može provesti na sličan način u online okruženju.

10. CJELINA: PROMOCIJA, ZAVRŠETAK I PROSLAVA U PROJEKTU UČENJA ZALAGANJEM U ZAJEDNICI

Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme
Promocija	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti važnost i posebnosti komuniciranja projekta učenja zalaganjem u zajednici • prepoznati i koristiti različite metode komunikacije • koristiti predloženi alat za planiranje procesa promocije projekta 	Vježba 10.1.: Promocija projekata učenja zalaganjem u zajednici	45 minuta
Završetak	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti važnost završetka projekta u procesu učenja zalaganjem u zajednici • odabrati i koristiti konkretne resurse i alate u privođenju kraju projekta učenja zalaganjem u zajednici • prepoznati različite vrste dionika i razumjeti najprikladnije načine završetka projekta za svakog od njih 	Vježba 10.2.: Što je završetak?	15 minuta
Proslava	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti važnost proslave u procesu učenja zalaganjem u zajednici • prepoznati različite vrste dionika i razumjeti najprikladnije načine proslave za svakog od njih 	Vježba 10.3.: Vrijeme proslave	30 minuta

Vježba 10.1.: Promocija projekata učenja zalaganjem u zajednici

Trajanje	45 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Voditelj započinje tako što pozove sudionike na individualnu vježbu u kojoj će nastaviti razmišljati o svom osobnom projektu – onom na kojem su radili od početka edukacije.</p> <p>Svaki sudionik dobiva praznu tablicu koja sadrži niz pitanja (Što? Kome? Kako? Tko?). Voditelj započinje uvođenjem i objašnjavanjem svakog pitanja:</p> <p>„Što?“ – predstavlja ključne trenutke iz projekta učenja zalaganjem u zajednici;</p> <p>„Kome?“ – predstavlja određene ljude ili grupe/vrste dionika do kojih poruke o projektu</p>

	<p>učenja zalaganjem u zajednici trebaju doći; „Kako?“ – predstavlja oblik poruke (licem u lice, napisano/video/itd.), pa čak i kanal kojim će poruka biti prenesena; „Tko?“ – predstavlja koja će osoba iz tima projekta učenja zalaganjem u zajednici biti odgovorna za prijenos poruke (5 minuta).</p> <p>Sudionici će se morati osvrnuti na svoje osobne projekte i ispuniti tablicu relevantnim informacijama o svom projektu. Sudionici će odgovarati na pitanja iz tablice i imat će 10 minuta da završe svoj zadatak.</p> <p>Nakon što sudionici završe svoj zadatak, voditelj im predlaže da podijele svoje ideje s ostalim sudionicima, kako bi se međusobno inspirirali.</p> <p>Sudionici će formirati grupe od 4 osobe i uspoređivati i raspravljati o ključnim trenucima koje su identificirali u svom projektu („Što?“) i kako ih planiraju komunicirati i promovirati („Kome?“ i „Kako?“). Sudionici će imati 20 minuta za raspravu u malim grupama, nakon čega slijedi povratak u veliku grupu.</p> <p>Voditelj započinje s pitanjem za sudionike: „Koji su ključni trenuci koje ste identificirali u svojim projektima učenja zalaganjem u zajednici?“ Voditelj odgovore zapisuje na <i>flip chart</i> papir kronološkim redoslijedom, pokušavajući identificirati one stvari koje je potrebno komunicirati u svakom projektu. Ako u malim grupama nisu identificirane neke točke koje su važne, voditelj postavlja pitanje prihvaća li grupa neke dodatke.</p> <p>Rasprava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što ste učinili? - Kako je prošlo? - Zašto je promocija važna? - Što ste naučili od ostalih dok ste dijelili informacije? - Što je bilo teško? Koje informacije vam još nedostaju? <p>Nakon diskusije voditelj razjašnjava sve dileme i ističe važnost ključnih trenutaka u ovoj specifičnoj vrsti projekata (npr. završetak i proslava).</p>
Potrebni materijali	<i>Flip chart</i> papir, markeri, materijal s otisnutim tablicama za svakog sudionika
<i>Online</i>	Vježba se može provesti na sličan način u <i>online</i> okruženju.

Vježba 10.2.: Što je završetak?	
Trajanje	15 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Voditelj započinje ovaj dio pitajući sudionike “Kako ste danas?”. Voditelj s poštovanjem sluša odgovore ostalih i nakon toga izlazi iz prostorije i čeka da ga sudionici pozovu natrag unutra. (Ako nitko od sudionika ne izađe van kako bi voditelja ponovno uveo unutra, nakon 5 minuta voditelj sam ponovno ulazi u prostoriju).</p> <p>Kad se vrati u prostoriju, voditelj počinje analizirati situaciju pitajući sudionike: „Što mislite da se upravo dogodilo?“; i „Kako ste se osjećali u ovoj situaciji?“. Nakon što su sudionici podijelili neka razmišljanja, voditelj ukazuje na to da ima neke nove informacije za grupu - “Vidite, za mene je ovo bio kraj edukacije. Što mislite o ovoj informaciji?”.</p> <p>Voditelj počinje prikupljati mišljenja sudionika.</p> <p>Nakon toga voditelj postavlja novi niz pitanja za sudionike:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na koji način sam vam trebao dati ovu informaciju kako biste jasno shvatili da je ovo kraj edukacije?

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kako biste se trebali nositi sa završetkom u ovakvoj situaciji?</i> • <i>Gdje u procesu učenja zalaganjem u zajednici možemo naići na ovu situaciju?</i> • <i>Možete li pronaći neke posebnosti završetka projekta učenja zalaganjem u zajednici? Što mislite kako se projekt učenja zalaganjem u zajednici razlikuje od bilo koje druge edukacije ili aktivnosti?</i> <p>Uz vođenje rasprave sa sudionicima, voditelj ispisuje na <i>flip chart</i> papir ključne ideje u vezi završetka projekta, koje sudionici predlažu. U slučaju više voditelja, uloge se mogu podijeliti.</p> <p>Na kraju rasprave voditelj zatvara ovaj dio edukacije naglašavajući da kako bi proces bio potpuno završen, moraju postojati određeni elementi koji se prate, te navodi primjere s popisa koji je napisan tijekom oluje ideja.</p> <p>Voditelj može istaknuti određene elemente za koje smatra da su najrelevantniji za raspravu kako bi sudionici u potpunosti razumjeli koje od spomenutih elemenata koristiti kod završetka projekta učenja zalaganjem u zajednici.</p>
Potrebni materijali	<i>Flip chart</i> papir, markeri
<i>Online</i>	Vježba se može provesti na sličan način u <i>online</i> okruženju.

Vježba 10.3: Vrijeme proslave	
Trajanje	30 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Voditelj nastavlja tako što u raspravu uvodi proslavu i objašnjava zašto ona igra važnu ulogu u projektu učenja zalaganjem u zajednici. (Voditelj može čak započeti raspravu izgovarajući nešto poput sljedećeg: „Sada kada znamo kako pravilno završiti projekt učenja zalaganjem u zajednici, moramo proslaviti!“)</p> <p>Voditelj dijeli sudionike u grupe od 3-4 osobe, te ih moli da rade zajedno kako bi pronašli načine na koje mogu proslaviti završetak projekta učenja zalaganjem u zajednici. Sudionici dobivaju konkretne primjere već provedenih projekata učenja zalaganjem u zajednici. Moraju identificirati ideje za proslavu i metode koje se mogu koristiti u konkretnim projektima, uzimajući u obzir vrste dionika i rezultate projekata. Sudionici imaju 15 minuta za rad u grupama i pripremu prezentacije o metodama proslave, kao i kratkog osvrtu o tome kako različiti projekti učenja zalaganjem u zajednici imaju drugačije oblike proslave od ostalih.</p> <p>Svaka grupa imat će 5 minuta da predstavi svoj rad pred ostalim sudionicima.</p> <p>Na kraju prezentacija, voditelj daje kratak osvrt o važnosti odvajanja vremena za proslavu završetka projekata učenja zalaganjem u zajednici.</p>
Potrebni materijali	<i>Flip chart</i> papir, markeri, primjeri projekata učenja zalaganjem u zajednici.
<i>Online</i>	Vježba se može provesti na sličan način u <i>online</i> okruženju.

11. CJELINA: VREDNOVANJE EDUKACIJE			
Tema	Ishodi učenja:	Metode:	Predviđeno vrijeme

Vrednovanje edukacije	<ul style="list-style-type: none"> vrednovati edukaciju i koristi za vlastitu primjenu strategije učenja zalaganjem u zajednici u radu s mladima 	Vježba 11.1.: Povratak na očekivanja Vježba 11.2.: Cinquain Vježba 11.3: Pizza dijagram vrednovanja + evaluacijski upitnik	25 minuta
-----------------------	---	---	-----------

Vježba 11.1: Povratak na očekivanja	
Trajanje	5 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	Sudionici se vraćaju na očekivanja vezana uz edukaciju, utvrđena na početku edukacije. Voditelj vodi refleksiju o ispunjenosti očekivanja sudionika.
Potrebni materijali	/
<i>Online</i>	Vježba se može provesti na sličan način u <i>online</i> okruženju.

Vježba 11.2: Cinquain	
Trajanje	10 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p><i>Cinquain</i> je refleksivna metoda koja sažima informacije o temi, odražava važne misli, osjećaje i uvjerenja u obliku kratkih izraza. Moguće ju je koristiti u grupama ili pojedinačno.</p> <p>Voditelj sudionicima daje ove upute:</p> <ol style="list-style-type: none"> redak: naziv teme – jedna riječ – imenica redak: opis teme – dvije riječi – pridjevi redak: priča povezana s temom – tri riječi – glagoli redak: rečenica – četiri riječi – predstavlja emocionalni odnos, stav prema temi redak: sinonim za temu iz prvog retka – jedna riječ – asocijacija – rekapitulacija suštine teme. <p>Predstavljanje rezultata u grupi.</p>
Potrebni materijali	Olovke/Markeri, papir
<i>Online</i>	Vježba se može provesti na sličan način u <i>online</i> okruženju.

Vježba 11.3: Pizza dijagram vrednovanja + evaluacijski upitnik	
Trajanje	10 minuta
Opis (proces s koracima za voditelja, uključujući pitanja za raspravu)	<p>Na <i>flip chartu</i> je nacrtan krug, podijeljen na kriške (pizze) koje pokrivaju glavne teme edukacije: smještaj, komunikacija s organizacijama, sadržaj, voditelj itd. Svaki sudionik dolazi i stavlja točku na svaku krišku prema svom stupnju zadovoljstva pojedinim aspektom edukacije.</p> <p>Pisani evaluacijski upitnik: od sudionika se traži povratna informacija ispunjavanjem već pripremljenih pisanih upitnika.</p>

Potrebni materijali	Pripremljen <i>flip chart</i> s pizza dijagramom Pripremljeni pisani upitnici
<i>Online</i>	Vježba se može provesti na sličan način u <i>online</i> okruženju.

